

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3193

Vragen van de leden **Vestering** en **Van Raan** (beiden PvdD) aan de Ministers van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en van Economische Zaken en Klimaat over *de dood van een lammergier na botsing met een Nederlandse windmolen* (ingezonden 9 juni 2021).

Mededeling van Minister **Schouten** (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) (ontvangen 15 juni 2021).

Vraag 1

Kent u de berichten «Lammergier dood na botsing met Nederlandse windmolen», «Dood zeldzame lammergier had voorkomen kunnen worden met alarmsysteem» en «De vogels zijn het haasje»?^{1, 2, 3}

Vraag 2

Onderschrijft u beiden dat de dood van de lammergier voorkomen had kunnen worden wanneer de windturbine uitgerust was met een detectiesysteem, aangezien uit onderzoek blijkt dat het aantal botsingen door camera-detectie met meer dan 80% afneemt?⁴ Zo nee, waarom niet?

Vraag 3

Kunt u aangeven hoeveel het plaatsen van een (camera)detectiesysteem kost, aangezien onderzoek aantoont dat de techniek relatief niet zo duur is en het verlies van energieopbrengst heel beperkt blijft?

Vraag 4

Bent u beiden bereid om middels samenwerking ervoor te zorgen dat alle windturbines uitgerust worden met één zwarte wiek en een (camera)detectiesysteem, dat ervoor zorgt dat de wieken automatisch stoppen met draaien als

¹ NOS, 26 mei 2021, «Lammergier dood na botsing met Nederlandse windturbine» <https://nos.nl/artikel/2382447-lammergier-dood-na-botsing-met-nederlandse-windturbine>

² NU.nl, 2 juni 2021, «Dood zeldzame lammergier had voorkomen kunnen worden met alarmsysteem», <https://www.nu.nl/klimaat/6136754/dood-zeldzame-lammergier-had-voorkomen-kunnen-words-met-alarmsysteem.html>

³ De Groene Amsterdammer, 24 maart 2021, «De vogels zijn het haasje», <https://www.groene.nl/artikel/de-vogels-zijn-het-haasje>

⁴ Journal of Applied Ecology, 20 januari 2021, «Eagle fatalities are reduced by automatic curtailment of wind turbines», <https://doi.org/10.1111/1365-2664.13831>

er een grote vogel of vleermuis in de buurt komt? Zo nee, waarom niet? Zo ja, per wanneer?

Vraag 5

Klopt het dat het IJsselmeer, een internationaal beschermd natuurgebied, onder andere vanwege de vogeltrekroutes, als zoekgebied staat aangewezen voor de plaatsing van windturbines en zonnepanelen als onderdeel van de Regionale Energie Strategie?⁵

Vraag 6

Klopt het dat de Commissie voor de Milieueffectrapportage de provincie Noord-Holland heeft gewezen op de mogelijke nadelige gevolgen van windturbines en drijvende zonnepanelen in het IJsselmeer en dat de Milieueffectrapportage adviseerde eerst een «regio-overstijgende, cumulatieve analyse» te laten doen? Zo ja, is deze analyse inmiddels uitgevoerd en wat zijn dan de conclusies? Zo nee, waarom niet, en wat is de stand van zaken rondom de pilot, die de Minister van Economische Zaken en Klimaat heeft aangevraagd bij Rijkswaterstaat?⁶

Vraag 7

Onderschrijft u dat het plaatsen van windturbines en zonnepanelen op en rond het IJsselmeer niet wenselijk kan zijn, aangezien de nadelige gevolgen voor vogels? Zo nee, waarom niet?

Vraag 8

Deelt u beiden de mening dat natuurgebieden met beschermde soorten, die negatieve effecten ondervinden van de turbines, niet zouden mogen worden aangewezen als zoekgebied voor de plaatsing van windturbines? Zo nee, waarom niet?

Vraag 9

Bent u beiden bereid om in gesprek te gaan met gemeenten en provincies om te onderzoeken of zoekgebieden met negatieve impact op natuur verplaatst kunnen worden? Zo nee, waarom niet?

Vraag 10

Klopt het dat energiebedrijven ontheffingen hebben aangevraagd of verkregen om 175 windturbines in Natura2000-gebied te plaatsen?⁷ Zo ja, hoeveel ontheffingen zijn al vergeven en op welke grond zijn deze gegeven? Zo nee, wat is de stand van zaken?

Vraag 11

Klopt het dat energiebedrijven ontheffingen hebben aangevraagd of verkregen om 125 windturbines pal naast beschermde natuurgebieden te plaatsen? Zo ja, hoeveel ontheffingen zijn al vergeven en op welke grond zijn deze gegeven? Zo nee, wat is de stand van zaken?

Vraag 12

Is er voor elke vergeven ontheffing onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van beschermde plant- en diersoorten? Zo ja, is voor elke ontheffing geconcludeerd dat kwetsbare en beschermde diersoorten geen «significante negatieve» effecten zullen ondervinden? Zo nee, welke beschermde plant- en diersoorten zullen negatieve gevolgen ondergaan van de plaatsing van windturbines in Natura2000-gebied, graag uitgesplitst per ontheffing? Hoeveel natuur zal er gecompenseerd moeten worden, graag uitgesplitst per ontheffing?

⁵ Natuurmonumenten, 31 mei 2021, «Natuurorganisaties positief over RES, wel alternatieven nodig voor wind en zon in natuurgebieden», <https://www.natuurmonumenten.nl/noord-holland/nieuws/natuurorganisaties-positief-over-res-wel-alternatieven-nodig-voor-wind-en-zon>

⁶ De Groene Amsterdammer, 24 maart 2021, «De vogels zijn het haasje», <https://www.groene.nl/artikel/de-vogels-zijn-het-haasje>

⁷ De Groene Amsterdammer, 24 maart 2021, «De vogels zijn het haasje», <https://www.groene.nl/artikel/de-vogels-zijn-het-haasje>

Vraag 13

Klopt het dat energiebedrijf RWE mogelijk windturbines plaatst op de zeedijk langs de Eems-Dollard, een internationaal beschermd gebied, waar duizenden vogels leven en passeren en welke als een internationale trekroute fungeert voor vlermuizen en vogels?⁸ Zo ja, wat is de stand van zaken, is er een ontheffing aangevraagd of vergeven?

Vraag 14

Indien een ontheffing is gegeven, op basis van welk onderzoek is geconcludeerd dat kwetsbare en beschermde diersoorten geen «significante negatieve» effecten zullen ondervinden? Zo nee, welke beschermde plant- en diersoorten zullen negatieve gevolgen ondergaan van de plaatsing van windturbines in Natura2000-gebied? Hoeveel natuur zal er gecompenseerd moeten worden?

Vraag 15

Deelt u beiden het inzicht dat de klimaatopgave, de energietransitie en biodiversiteitsherstel hand in hand moeten gaan? Zo nee, waarom niet?

Vraag 16

Heeft u een overzicht van alle optionele en geplande windturbines en waar deze liggen in verhouding tot natuurgebieden en vogeltrekgebieden? Zo nee, waarom niet en bent u bereid dit overzicht te ontwikkelen en met de Kamer te delen?

Vraag 17

Is er onderzoek gedaan naar de cumulatieve (gestapelde) gevolgen van de plaatsing van windturbines in en nabij beschermde natuurgebieden op regionale en landelijke populaties? Zo ja, wat was hiervan het resultaat? Zo nee, waarom niet?

Vraag 18

Bent u beiden bereid om een integrale studie te starten naar de gestapelde effecten van alle geplande en optionele windturbines voor regio's en voor het hele land? Zo nee, waarom niet? Zo ja, per wanneer?

Vraag 19

Is de Minister van Economische Zaken en Klimaat bereid om te onderzoeken hoe het versterken van biodiversiteit en natuur meegenomen kan worden bij het vergeven van subsidies voor windturbines en zonnepanelen? Zo nee, waarom niet?

Mededeling

De vragen van de leden Vestering en Van Raan (beiden PvdD) over de dood van een lammergier na botsing met een Nederlandse windmolen (kenmerk 2021Z10257) kunnen niet binnen de gebruikelijke termijn worden beantwoord vanwege de benodigde afstemming met betrokken partijen. Ik zal uw Kamer zo spoedig mogelijk de antwoorden op de vragen doen toekomen.

⁸ Dagblad van het Noorden, 1 december 2021, «Opinie: Plaats geen windmolens op de zeedijk», <https://www.dvhn.nl/meningen/Opinie/Plaats-geen-windmolens-op-de-zeedijk-26245842.html>